

Inbjudan till samråd enligt kapitel 6 miljöbalken

Ansökan om nätkoncession för två nya 150 kV kraftledningar mellan ny station ST28 och planerat industriområde sydöst om Robertsfors.

Robertsfors kommun, Västerbottens län

Skellefteå Kraft Elnät AB

Innehållsförteckning

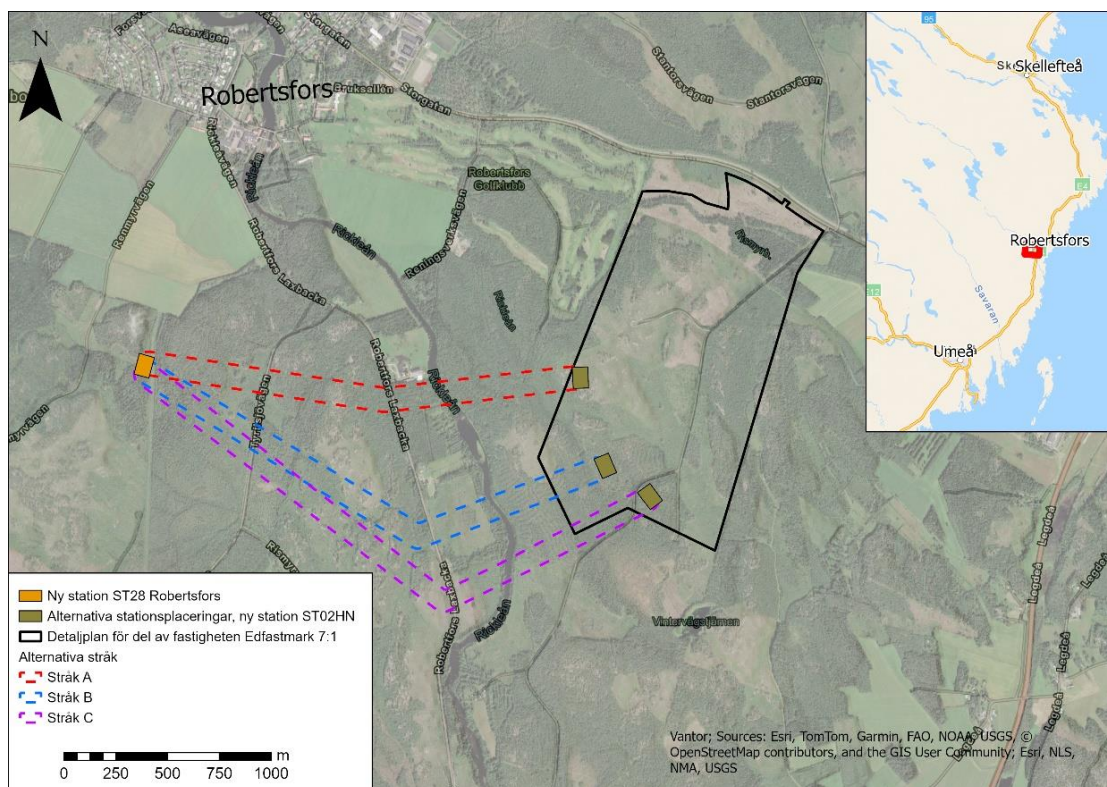
1. Inledning och syfte	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Tillståndsansökan och markupplåtelse	4
2. Teknisk utformning	5
2.1 Utformning luftledning	5
2.2 Markbehov	6
2.3 Byggnation	6
3. Alternativ	7
3.1 Stråk A	8
3.2 Stråk B	8
3.3 Stråk C	8
3.4 Alternativa tekniska utföranden	9
4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	10
4.1 Planförhållanden	10
4.2 Markanvändning och infrastruktur	10
4.3 Bostadsmiljö	12
4.4 Kulturmiljö	14
4.5 Naturmiljö	15
4.6 Vattenmiljö	16
4.7 Rennäring	16
4.8 Friluftsliv och rekreation	17
5. Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan	18
6. Fortsatt arbete	18
7. Referenser	19

1. Inledning och syfte

1.1 Bakgrund och syfte

Skellefteå Kraft Elnät AB (nedan benämnt Skellefteå Kraft) planerar att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för två nya 150 kV ledningar (konstruktionsspänning 170 kV) i luftledningsutförande mellan ny station ST28 Robertsfors söder om Robertsfors och ny planerad station ST02HN inom planerat industriområde sydöst om Robertsfors. De två ledningarna går parallellt med varandra.

Robertsfors kommun håller på att ta fram en detaljplan för del av fastigheten Edfastmark 7:1, se Figur 1. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för verksamhets- och industrimark med inriktning mot elintensiva verksamheter samt handel och centrumändamål. Placering av den nya stationen inom industriområdet är ännu inte fastställd.

Figur 1. Karta med tre olika alternativa utredningsstråk för de två planerade 150 kV kraftledningarna mellan ny station ST28 Robertsfors och ny station ST02HN inom planerat industriområde.

Skellefteå Kraft genomför nu samråd enligt 6 kap. miljöbalken för de planerade ledningarna. Förslag på tre olika alternativa utredningsstråk har tagits fram för de två nya ledningarna och presenteras i Figur 1. Denna handling utgör samrådsunderlag i samrådet.

Syftet med de två nya ledningarna är att förse det nya verksamhets- och industriområdet med el för att möjliggöra etableringen av elintensiv verksamhet inom området. För att möta områdets effektbehov behöver Skellefteå Kraft färdigställa de två nya 150 kV ledningarna till industriområdet under år 2029.

1.2 Tillståndsansökan och markupplåtelse

För att bygga och använda elektriska starkströmsanläggningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) att nätägaren har ett särskilt tillstånd, en så kallad nätkoncession för linje. Ansökan om nätkoncession för linje prövas av Energimarknadsinspektionen och tillstånd beviljas vanligtvis tills vidare med möjlighet till omprövning efter 40 år.

Skellefteå Kraft har i enlighet med 6 kap. 29-32 § miljöbalken, valt att genomföra ett avgränsningssamråd för de två planerade ledningarna. Skellefteå Kraft har bedömt att de två ledningarna kan antas medföra betydande miljöpåverkan baserat på att de två 150 kV ledningarna kommer att korsa Norrbotniabanan som utgör riksintresse för kommunikationer samt Rickleån som är ett riksintresse för naturmiljövården. Därmed kommer inte ett undersökningssamråd genomföras med efterföljande beslut från länsstyrelsen om betydande miljöpåverkan. Underlaget och samrådskretsen för samrådet är utformat för att uppfylla kraven för ett avgränsningssamråd.

När verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning genomföras. Den specifika miljöbedömningen inleds med ett avgränsningssamråd med länsstyrelser, kommuner och enskilda som kan tänkas bli berörda samt övriga statliga myndigheter, organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörd. Avgränsningssamrådets syfte är att utreda omfattningen av och detaljeringsgraden i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram för att utgöra beslutsunderlag.

Koncessionsansökan sänds sedan till Energimarknadsinspektionen (Ei), som remitterar handlingarna till samtliga berörda instanser. Efter remisstiden beslutar Ei huruvida koncession (det vill säga tillstånd) ska erhållas. Vid ett eventuellt överklagande prövar mark- och miljödomstolen frågan.

Ett koncessionsbeslut ger rätt att bygga ledningar, men inte rätt att ta mark i anspråk. Skellefteå Kraft strävar efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Koncessionsbeslutet kommer att ligga till grund för den ledningsrätt som Skellefteå Kraft ämnar ansöka om hos Lantmäteriet.

2. Teknisk utformning

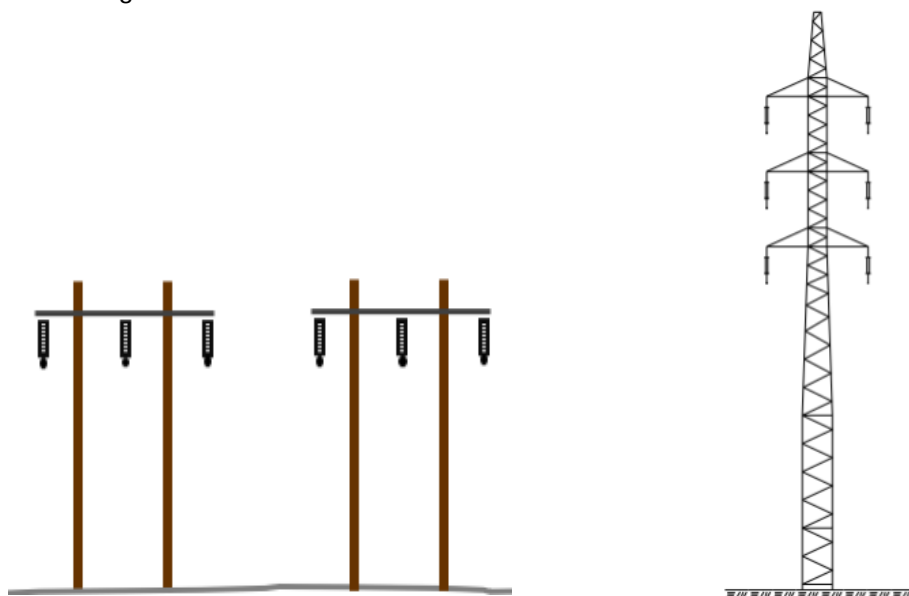
2.1 Utformning luftledning

De planerade ledningarna har en driftspänning på 150 kV och en konstruktionsspänning på 170 kV.

De två ledningarna mellan den nya station ST28 och den nya stationen i industriområdet planeras att uppföras som luftledningar med stolpar i trä, men även stål och/eller komposit kan komma att nyttjas. Ledningarna planeras i huvudsak att uppföras i två parallella portalstolpar med horisontellt placerade faslinor, se principskiss i Figur 2. Portalstolpar har en höjd på cirka 13–25 meter beroende på avstånd mellan stolpar och terräng. Avståndet mellan faslinorna är cirka fem meter. Normalspannet mellan stolparna är cirka 140–250 meter, men kan vara både kortare och längre beroende på topografi och markens beskaffenhet. Portalstolparna grundläggs genom att de ställs i cirka 2–3 meter djupa gropar. I undantagsfall kan stolpar behöva säkras genom stagförankring. Vid mark med dåliga grundläggningsförhållanden kan till exempel en så kallad rustbädd användas. I schaktgropens botten, för respektive stolpben, läggs i så fall en platta av till exempel betong.

På vissa platser kan enkelstolpar med vertikalt placerade faslinor behöva användas. Exempel på sådan plats är vid trånga passager inom detaljplanelagt område. Enkelstolpar har en höjd på cirka 25–35 meter beroende på avstånd mellan stolpar och terräng. Avståndet mellan faslinorna är 5 meter i höjded och 4–6 meter i sidled. Normalspannet för dessa typer av stolpar är cirka 180–250 meter, men kan vara både kortare och längre beroende på topografi och markens beskaffenhet. Stolparna grundläggs med fundament i betong på vilka stolpen monteras. I undantagsfall kan stolpar behöva säkras genom stagförankring.

Ledningarna kommer på vissa sträckor att förses med topplinor beroende på ledningarnas utformning.

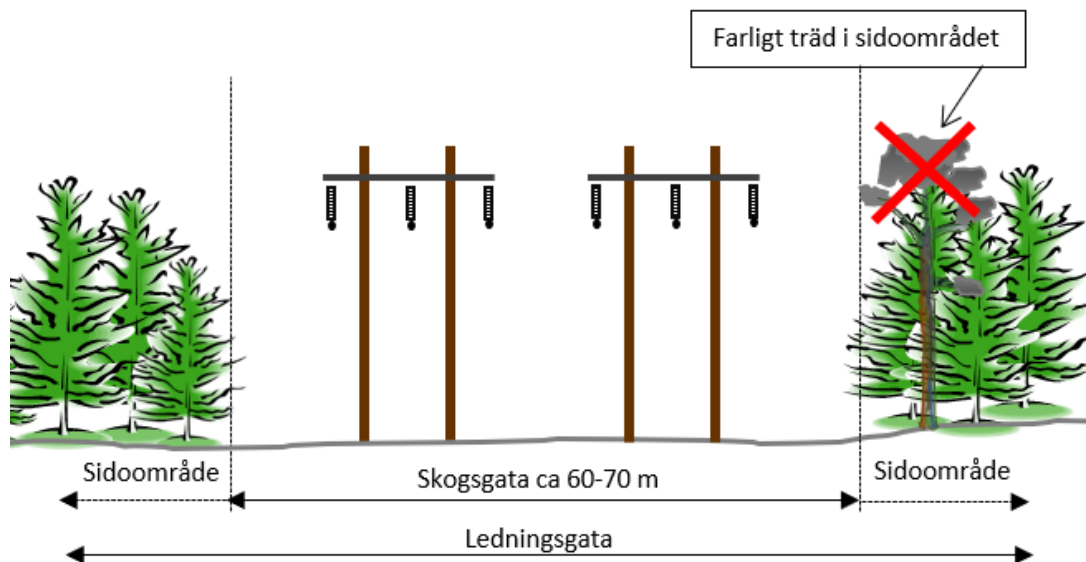

Figur 2. Till vänster visas en principskiss med de två ledningarna i två parallella portalstolpar. Till höger visas en principskiss med de två ledningarna i en enkelstolpe.

2.2 Markbehov

De planerade ledningarna kommer att utföras trädsäkra, vilket innebär att den avverkade skogsgatan görs så bred att inga träd intill ledningsgatan ska kunna falla på kraftledningarna. Utöver den avverkning som sker inom den inlösta skogsgatan kan även enstaka så kallade farliga kanträd behöva avverkas i sidoområdena, se Figur 3.

Där de planerade ledningarna går genom skog krävs det för dubbla portalstolpar en skogsgata på cirka 60-70 meter, det vill säga cirka 30-35 meter på ömse sidor om ledningarnas mitt. På platser där eventuellt vertikala stolpar blir aktuellt krävs en skogsgata på cirka 30 meter.

Figur 3. Principskiss som visar ledningsgatan för de två 150 kV ledningarna.

2.3 Byggnation

Innan byggnationen av nya kraftledningar påbörjas genomförs en detaljprojektering, vilket innebär att data, till exempel markprofil, inhämtas för att ge ett bra underlag för detaljprojektering av ledningen.

Före och efter att ledningarna har detaljprojekterats genomförs fältbesök för att bekräfta ledningssträckningens byggbarhet. Arbetet sker till fots och/eller med hjälp av lättare terränggående fordon. Efter detta sker en värdering av den skog som behöver avverkas för den nya/breddade ledningsgatan och träd aktuella för avverkning stämplas. När fältarbetena är färdiga och erforderliga markavtal är påskrivna avverkas skogen för att åstadkomma den nya ledningsgatan. Vanliga skogsavverkningsfordon såsom skördare och skotare används vid avverkningen.

Därefter sker transport av material (bland annat stolpar och reglar) till kraftledningsgatan. Detta sker företrädesvis via befintliga vägar eller i skogsgatan. Om det blir nödvändigt att på enstaka platser uppföra enkelstolpar kan nya, tillfälliga byggvägar behöva anläggas dit, om det inte finns befintliga vägar, då dessa kräver anläggning av betongfundament. Då schaktas en grop ur där fundamentet gjuts på plats, alternativt placeras ett prefabricerat betongfundament i gropen.

Vid anläggningsarbeten av vägar, upplagsplatser eller kraftledning på marker med dålig bärighet används maskiner och metoder som medför minsta möjliga ingrepp i naturmiljön, dels av tekniska skäl, dels för att minska körskador. Där det föreligger dålig markbärighet, och därmed risk för att körskador uppstår, sker tillfällig förstärkning av marken. Exempel på förstärkning är stockmattor eller att arbete genomförs på tjälad eller snötäckt mark om det finns förutsättningar för det. Om oavsiktliga skador sker, kommer marken att återställas när arbetet är slutfört.

Befintliga skogsbilvägar och uppställningsplatser används som upplagsplats för maskiner och material. Skulle nya vägar eller upplagsplatser krävas sker anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken till länsstyrelsen.

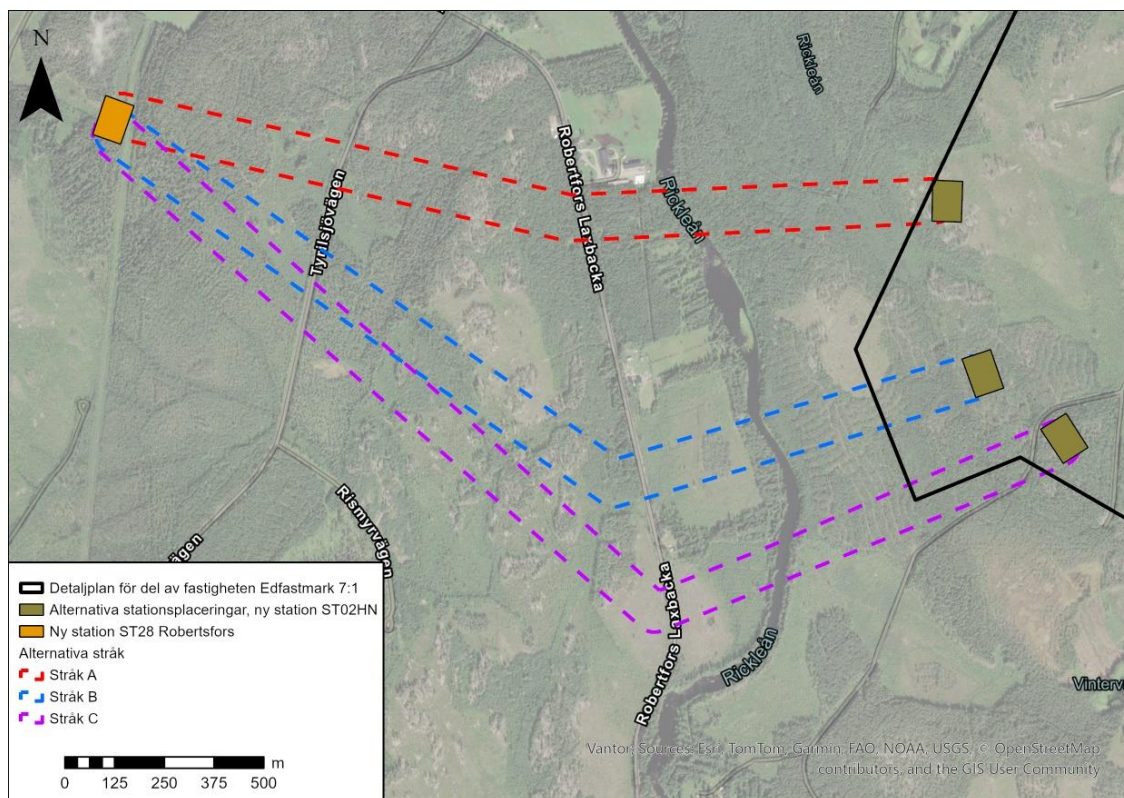
Stolparna reses och regler monteras. När stolpresningen är klar ska faslinorna dras ut. En pilotlina dras ut med bandvagn. Pilotlinan används sedan för att dra ut en faslina med hjälp av en bromsmaskin och en drag/spolmaskin. Detta moment sker släpfrött varvid varken linor eller mark skadas. Resning av stolpar av trä sker vanligen med traktor. Stålstolpar kan kräva mobilkran. De schaktmassor som uppstår vid stolpresning används bland annat för återfyllnad av schaktet när stolpen har rests. Eventuella överskottsmassor fördelas ut i terrängen kring stolpen. Inga överskottsmassor lämnas i värdefulla naturmiljöer. Eventuella massor som är förorenade skickas till deponi avsedd för aktuell förorening.

I samtliga moment kommer transport av personal i första hand att ske via ledningsgatan, samt via befintliga tillfartsvägar. Dessa transporter sker med hjälp av lättare terränggående fordon såsom snöskoter och/eller bandvagn.

3. Alternativ

Skellefteå Kraft har identifierat tre alternativa utredningsstråk mellan station ST28 och planerad station ST02HN inom industriområdet, vilka redovisas nedan och i Figur 4. Efter genomfört samråd kommer Skellefteå Kraft fastställa en ledningssträckning inom det stråk som bedöms medföra minst miljökonsekvenser på omgivande intressen.

Ledningarnas sträckning styrs av olika faktorer såsom byggbarhet, terrängförhållanden, förbindelsens längd, avstånd till bebyggelse samt påverkan på miljöintressen. De föreslagna alternativa utredningsstråken har identifierats genom en sammanvägning av ovan nämnda faktorer. Utredningsstråken är bredare än vad den slutliga skogsgatan för ledningarna kommer vara.

Figur 4. Karta med förslag på alternativa utredningsstråk för de planerade 150 kV kraftledningarna mellan ny station ST28 och ny station ST02HN inom det planerade industriområdet inom detaljplanen.

3.1 Stråk A

Stråk A är cirka 2 kilometer långt och passerar över två mindre vägar samt Norrbotniabanan. Alternativet går igenom skogsmark och passerar över en smalare del av Rikleån. Alternativet ligger cirka 50 meter från närmaste bostadshus och passerar över en befintlig lokalnätsledning.

3.2 Stråk B

Stråk B är cirka 2,4 kilometer långt och passerar över två mindre vägar samt Norrbotniabanan. Alternativet går igenom skogsmark varav en viss del utgörs av sumpskog och passerar över en smalare del av Rikleån. Alternativet ligger cirka 140 meter från närmaste bostadshus.

3.3 Stråk C

Stråk C är cirka 2,8 kilometer långt och passerar över två mindre vägar samt Norrbotniabanan. Alternativet går igenom skogsmark varav en viss del utgörs av sumpskog och passerar över en smalare del av Rikleån. Alternativet ligger cirka 80 meter från närmaste bostadshus.

3.4 Alternativa tekniska utföranden

Skellefteå Kraft kommer att anlägga de två nya 150 kV ledningarna som luftledning i enlighet med 19 a § förordning om nätkoncession: *En växelströmsledning som är avsedd för en spänning om 130 kilovolt eller högre ska anläggas som luftledning (SFS 2025:34)*". Skellefteå Kraft har därmed valt bort markabel för den aktuella sträckan.

Luftledning är den tekniska lösning som ger ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät till lägsta kostnad för kunderna. De huvudsakliga skälen till att luftledning förordas av nätbolag anges i korthet i punkterna nedan.

- Enligt ellagen ska nätägaren ansvara för att dess ledningsnät är säkert, tillförlitligt och effektivt och för att det på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av el. Begreppen i ellagen understöder ställningstagandet att generellt förorda luftledning som teknisk lösning i 130 kV-nätet.
- De tekniska problemen med att i stor omfattning förlägga markkabel i 130 kV-nätet skulle bli svårhanterliga och leda till minskad driftsäkerhet. Som exempel kan nämnas risk för resonansfenomen och spänningstransienter, ökat antal felkällor med långa reparationstider, oönskade effektlöden i nätet och mindre möjligheter till maskad driftläggning med momentan reserv för anslutna kunder.
- Luftledning är generellt sett ett mer kostnadseffektivt alternativ jämfört med markkabel. Samhället får ut totalt sett mer kundnytta för varje investerad krona i 130 kV-nätet om luftledning används i stället för markkabel. Därmed kan fler samhällsbehov tillgodoses med luftledningar jämfört med markkabel. Detta är i linje med Skellefteå Krafts uppdrag om att tillhandahålla ett effektivt elnät.
- Kabel kan utifrån ovan beskrivna anledningar endast förordas på korta sträckor där luftledning inte är möjligt på grund av brist på fysiskt utrymme, till exempel i stadsnät med bara en matningsväg. Som försiktighetsprincip, och för att leva upp till likabehandling av markägare och övriga berörda intressenter, kan kabel därför bara förordas där fysiskt utrymme för luftledning saknas.
- En luftledning innebär att driftsäkerheten kan säkerställas på ett bra sätt i den terräng och i det klimat som råder på platsen. En luftledning har färre felströmmar än en markkabel, samt är lättare felsöka och reparera, speciellt under vintermånaderna med djup snö och tjäle.
- Vid markförläggning av regionnätsskablar krävs stora schakt där marklagret tas bort, och vid passage av hållmarker krävs sprängning, med irreversibla markskador som följd. Detta kan jämföras med en luftledning där det endast behövs schaktning på enstaka platser vid stolpplaceringarna. Dessa placeringar kan i stor utsträckning anpassas efter markförhållanden för att minimera påverkan på marken. I bergig terräng kan stolparna förankras direkt i klippan utan behov sprängning. Vid drift av markkablar upprätthålls en byggnads- och anläggningsfri zon på vardera sida av mitten av schaktet ovanför kablarna. Zonen kommer även hållas fri från stora träd. Syftet med zonen är att skydda kablarna och hålla dem tillgängliga för reparation.

Sammanfattningsvis anses luftledning vara det enda lämpliga alternativet för de aktuella ledningarna för att uppfylla ledningarnas syfte att utveckla en kostnadseffektiv, driftsäker och miljöanpassad elöverföring.

4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

I detta kapitel redovisas en beskrivning av de intressen som berörs av de tre föreslagna utredningsstråken och de förväntade effekter som två nya 150 kV luftledningar inom respektive stråk kan medföra på dessa intressen.

Bedömning av effekterna av de två nya ledningarna inom utredningsstråken anges och graderas som negativa, tillfälligt negativa, begränsade eller inga effekter.

- Negativa effekter kan innebära att värdet på intresset minskar, att skador uppstår, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse.
- Tillfälligt negativa effekter uppstår under anläggningsskedet då skador kan uppstå, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse. Effekterna är övergående och upphör efter att byggnationen avslutats.
- Begränsade effekter kan innebära att värdet ändras i mindre och obetydlig grad, alternativt att värdet påverkas negativt, men att effekten inte behöver innebära skada.

4.1 Planförhållanden

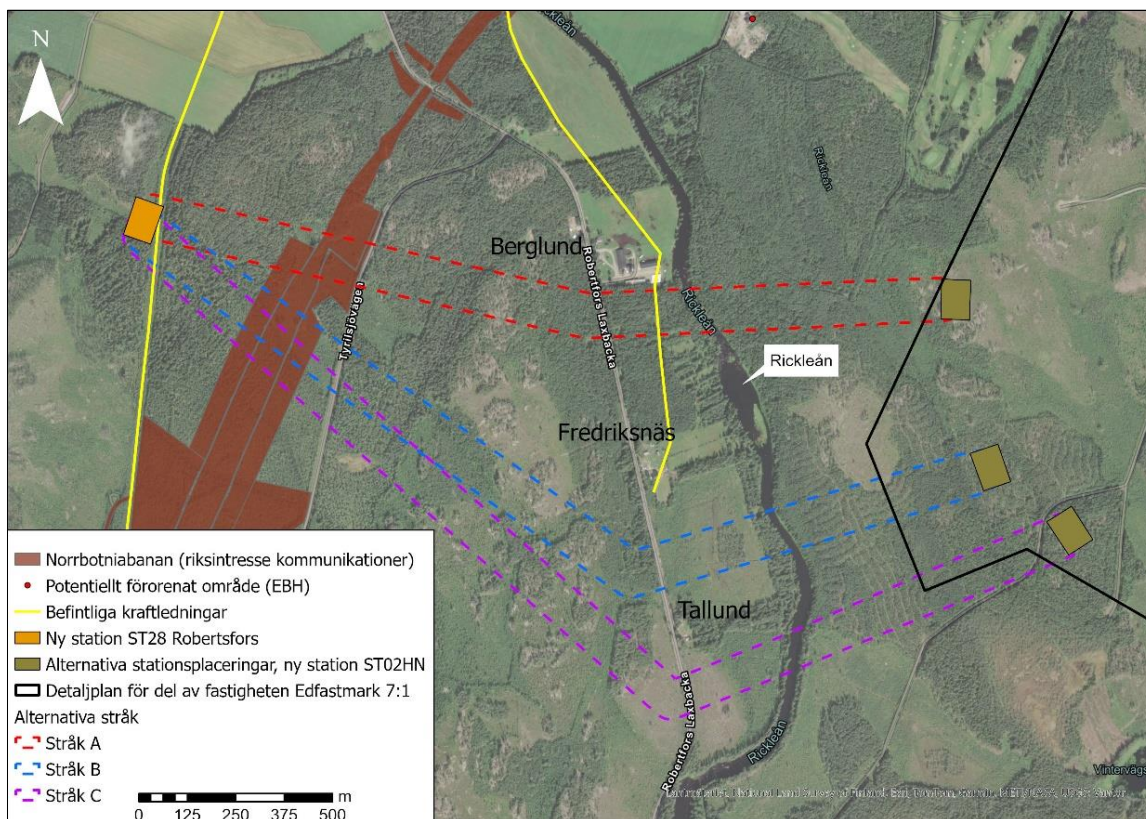
Utredningsstråken passerar inom det område som är utpekad i Robertsfors kommuns översiktsplan som riksintresse för järnväg (Norrbotniabanan) (Robertsfors kommun, Översiktsplan, 2019). Ledningar inom stråken bedöms inte motverka syftet med planerna och bedöms inte strida mot gällande översiktsplaner. Ledningarna är även en förutsättning för elanslutning till den pågående detaljplanen "Ny detaljplan för del av fastigheten Edfastmark 7:1" och leder in inom detaljplanens område, se Figur 4 (Robertsfors kommun, 2025). Ledningarna passerar i övrigt inte inom några detaljplanelagda områden.

4.2 Markanvändning och infrastruktur

Norrbotniabanan

Norrbotniabanan är ett av Trafikverkets beslutade riksintressen. Riksintresseanspråket avser järnväg av nationell och internationell betydelse (Trafikverket, 2011). Enligt 3 kap. 8 § miljöbalken ska anläggningar för kommunikationer skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. En dialog har inletts med Trafikverket gällande ledningssträckningens passering över Norrbotniabanan och dialogen kommer att fortgå. En ny ledningssträckning inom någon av utredningsstråken bedöms inte påtagligt försvåra tillkomsten av järnvägen, vilket därmed inte heller bedöms leda till någon påtaglig skada på riksintresset.

Vid detaljprojekteringen av de nya ledningarna kommer ledningarna anpassas efter väg och järnväg, samt hålla de säkerhetsavstånd som finns beslutade för dessa. Inför byggnation av ledningarna kommer korsningsavtal upprättas och arbeten samordnas med berörda väg- och järnvägshållare. Ledningarnas effekter på vägar och berörd järnväg bedöms som **begränsade** under anläggnings- och driftskedet.

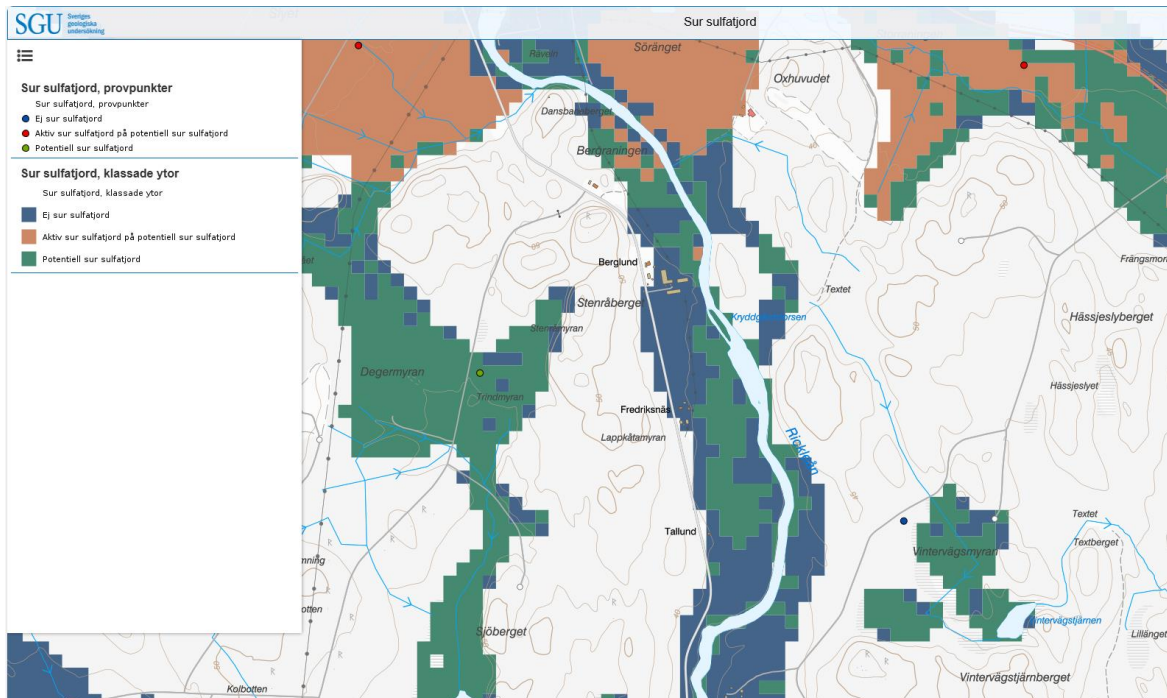
Figur 5. Markanvändning och infrastruktur inom utredningsstråken.

Befintliga ledningar

Idag finns en mindre kraftledning som kommer norrifrån och går fram till två hus längs med väg Laxbacka som ligger cirka 210 meter norr om stråk B. Kraftledningarna i stråk A kommer att korsa över den befintliga ledningen. Det finns även en kraftledning som korsas av samtliga utredningsstråk vid den planerade nya stationen ST28 Robertsfors. Kraftledningarnas effekter på de befintliga ledningarna bedöms som **begränsade** under anläggnings- och driftskedet.

Potentiellt förorenade områden

Närmaste potentiellt förorenade område utgör Robertsfors avloppsreningsverk som ligger cirka 680 meter norr om stråk A (Länsstyrelsen, 2025). Inom utredningsstråken finns områden med "potentiellt sur sulfatjord" (SGU, 2025), se Figur 6. Sulfidjordsmassor kan eventuellt uppstå vid schaktning för stolpfundament och kommer hanteras enligt gällande råd och enligt tillsynsmyndighets riktlinjer.

Figur 6 Inom området finns områden med potentiell sur sulfatsjord (illustreras i grönt). Ej sur sulfatjord illustreras i blått och Aktiv sur sulfatjord på potentiell sur sulfatjord illustreras i brunt. Källa: SGU kartvisare sur sulfatjord.

Med inarbetande av skadeförebyggande åtgärder bedöms effekterna av ledningarna bli **inga till begränsade** avseende risk för spridning av föroreningar under anläggnings- och driftskedet.

4.3 Bostadsmiljö

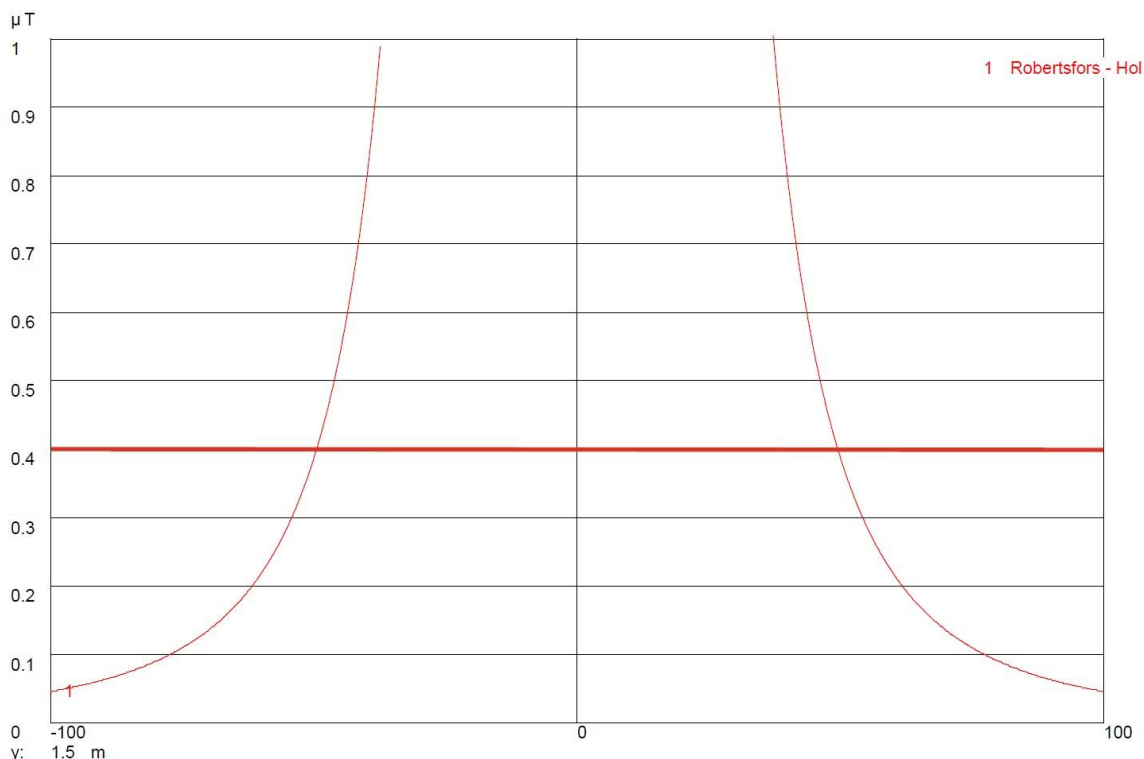
De bostadshus som finns i närområdet till de tre utredningsstråken finns i Berglund cirka 130 meter norr om gränsen till stråk A, i Fredriksnäs cirka 220 meter norr om gränsen till stråk B och i Tallund cirka 140 meter söder om gränsen till stråk B respektive cirka 80 meter norr om gränsen till stråk C, se Figur 5.

Effekter på boendemiljö under ledningarnas anläggningsskede är tillfälliga störningar och förhöjda ljudnivåer till följd av ökad närvaro av större fordon och anläggningsarbeten, samt tillfällig begränsad tillgänglighet till området där ledningarna uppförs. Planerade åtgärder kommer att följa Naturvårdsverkets riktlinjer för buller. Under drift utgör en luftledning ett visuellt inslag som påverkar landskapet genom stolpar och trädfria ledningsgator.

Kring kraftledningarna alstras elektriska och magnetiska fält, så kallade elektromagnetiska fält. De elektromagnetiska fälten uppstår när elektricitet produceras, transporteras eller används. Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Forskning avseende fältens eventuella påverkan på människors hälsa har pågått under lång tid men det vetenskapliga underlaget anses fortfarande inte vara tillräckligt gediget för att man ska kunna sätta ett faktiskt gränsvärde. Energimarknadsinspektionen brukar dock rekommendera att elbolag bör utreda möjligheter för att reducera magnetfältsnivåer vid platser där människor vistas

stadigvarande om magnetfältsvärdet överstiger årsmedelvärdet 0,4 mikrotesla (μT). Skellefteå Kraft följer denna rekommendation.

En magnetfältberäkning har genomförts, se Figur 7. Teoretiskt magnetfältsvärde (årsmedelvärde) har beräknats för de två ledningarna baserat på en driftspänning på 150 kV och årsmedelströmlast för respektive ledning på 635 A. Styrkan av kraftledningarnas magnetfält är som störst direkt under ledningarna och avtar snabbt med avståndet.

Figur 7. Figuren visar det beräknade årsmedelvärdet för magnetfält för de två nya 150 kV ledningarna.

Utifrån magnetfältberäkningen kan konstateras att magnetfältet ligger på 0,4 μT cirka 50 meter från ledningarna. Eftersom alla bostadshus ligger mer än 50 meter från en möjlig ledningsplacering inom de tre stråken så är det beräknade magnetfältet långt under 0,4 μT vid bostadshusen.

Med anpassning av avstånd till bostadshus bedöms effekten på boendemiljön kunna begränsas på ett effektivt sätt och den nya ledningssträckningen bedöms inte innebära risk för människors hälsa. För bostadshusen kring Berglund begränsas den visuella påverkan från ledningarna i varierande grad av omgivande skog, men från husen vid Fredriksnäs och Tallund kan faslinor och stolpar bli synliga tills att avverkad skogsmark vuxit upp. De två nya ledningarna blir högre och större än den befintliga ledningen som ligger i direkt anslutning till bostadshusen. Ledningens effekter på boendemiljö bedöms bli **tillfälligt negativa** som en följd av störning under anläggningsskedet och under driftskedet bedöms **inga till begränsade** effekter uppstå.

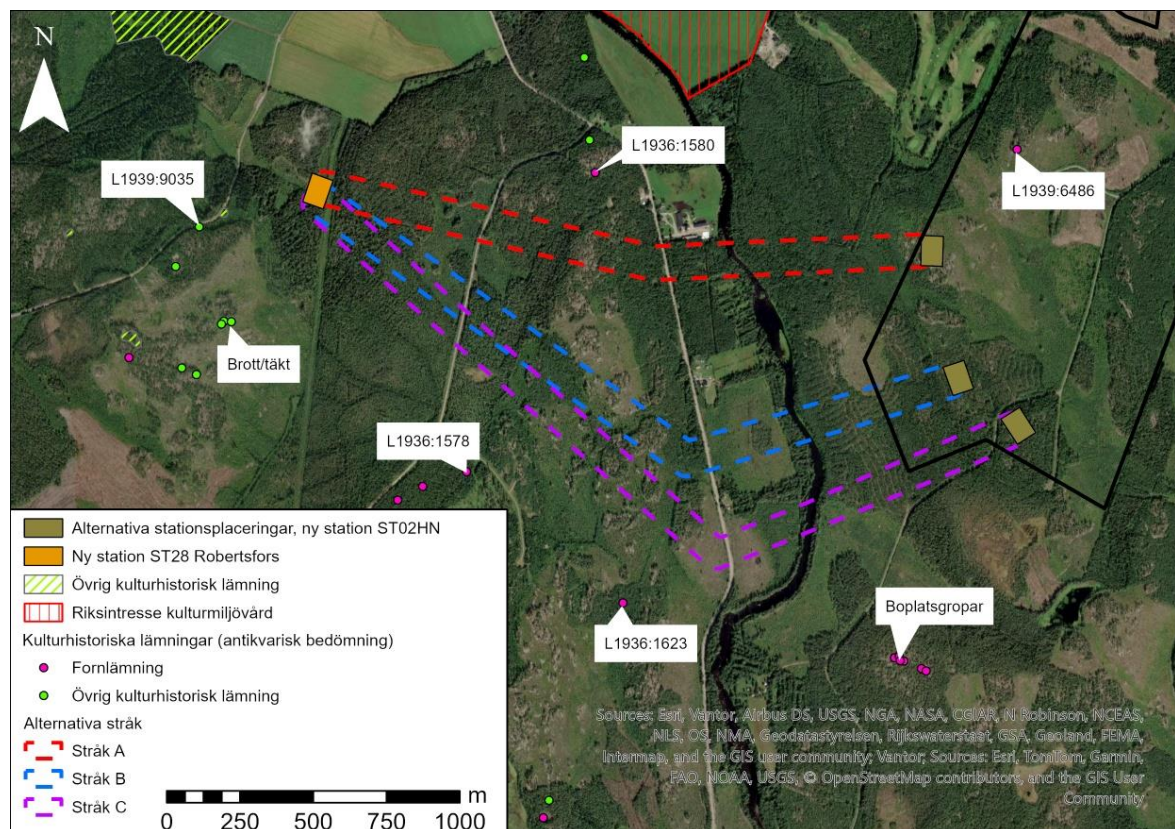
4.4 Kulturmiljö

Stråk A ligger cirka 500 meter söder om Robertsfors riksintresse för kulturmiljövård, se Figur 8. Inom 200 meter norr om stråk A ligger en fornlämning (boplatsgrop, L1936:1580). Cirka 420 meter nordöst om stråk A, inom detaljplan Edfastmark 7:1, ligger en fornlämning (boplatsgrop, L1939:6486)

Cirka 350 meter väster om station ST28 Robertsfors ligger ytterligare en övrig kulturhistorisk lämning (boplats, L1939:9035) samt ligger en grupp av brott/täkter (L2022:2047, L2022:2048, L2022:2046) cirka 470 meter sydväst om stationen.

Cirka 300 meter från stråk C, väster om Rickleån, ligger två fornlämningar (område med skogsbrukslämningar (L1936:1578) och en kolningsanläggning L1936:1623), se Figur 8. Cirka 500 meter från utredningsstråk C finns sex fornlämningar bredvid varandra, söder om Rickleån (samtliga boplatsgrupper).

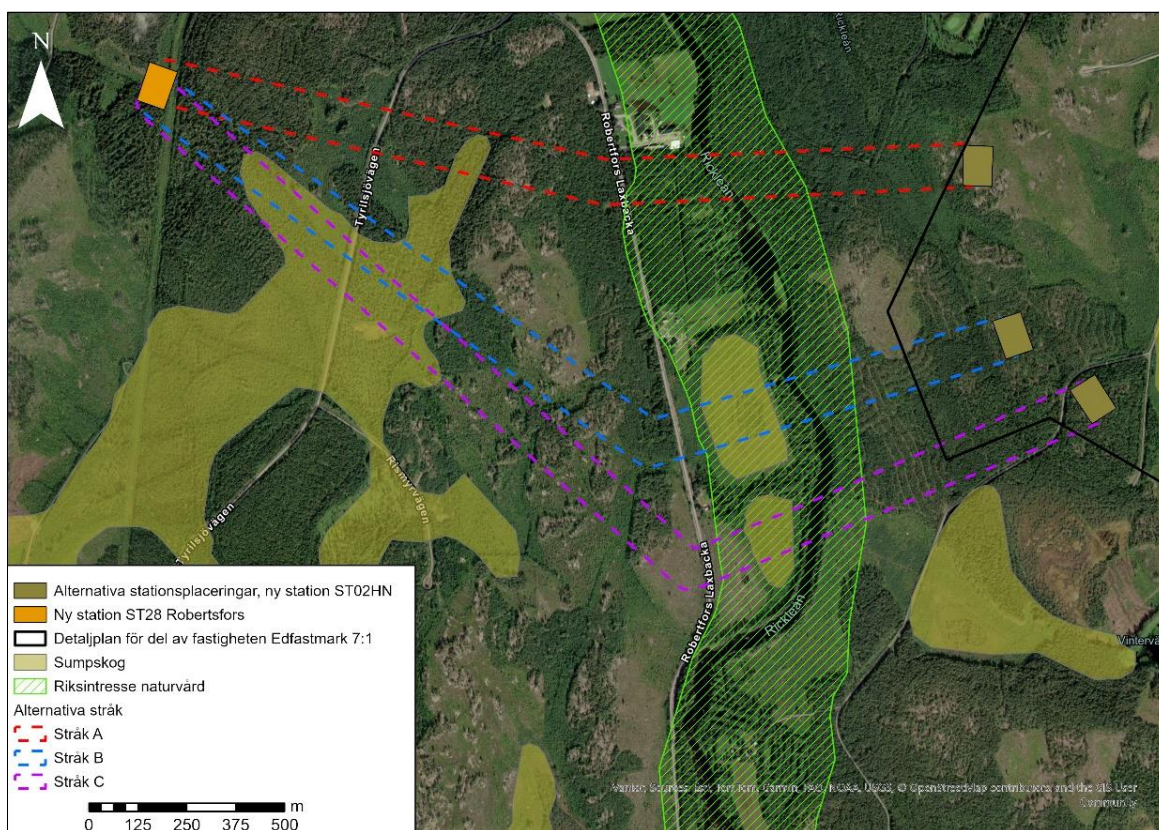
Inga lämningar finns inom utredningsstråken. Om fynd görs kommer berörd myndighet kontaktas och aktuell lagstiftning följas. **Inga** effekter förväntas uppstå på kulturmiljön under drift- och byggskedet.

Figur 8. Kulturmiljöintressen i närheten av de alternativa utredningsstråken.

4.5 Naturmiljö

Planerade kraftledningarna kommer att gå över Rickleån och därför beröra riksintresset för naturvård, se Figur 9. Sträckan av Rickleån från Robertsfors till mynningen har nationellt mycket höga naturvärden då den här delen av Rickleån är en av ytterst få vattendragssträckor i Norrland som inte alls är påverkad av flottning. Rickleån är ett mycket värdefullt vattendrag för fisk och andra vattenlevande organismer. Både havsvandrande lax och öring förekommer i systemet tillsammans med bland annat harr, sik, abborre, gädda, flod- och bäcknejonöga, flodkräfta, flodpärlmussla och allmän dammussla. Områdets höga värden bedöms kunna påverkas av vattenreglering, bortledning av vatten, utsläpp, industrianläggningar, täkter, dikning och kalavverkning i älvens närområde. Området ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön (Naturvårdsverket, 2023). En ny ledningssträckning inom någon av utredningsstråken bedöms inte ge påtaglig skada på riksintresset under anläggnings- eller driftskedet av ledningarna.

Figur 9. Naturmiljön i området vid de alternativa utredningsstråken.

Framtida stolpplacering förväntas kunna ske på ett sådant avstånd att vattenområdet inte kommer att påverkas. Avverkning av skog kommer att bli aktuellt inom kommande skogsgata, men lågväxande vegetation kommer så långt som möjligt att sparas i anslutning till åns stränder. Den begränsade avverkning som ledningsgatan ger upphov till i strandmiljön, kan mycket lokalt medföra förändrade förutsättningar med ökat ljusinsläpp, men bedöms inte påverka vattendragets ekologiska status i något avseende.

Övrig naturmiljö består av blandskogar och sumpskogar, se Figur 9. Området är starkt påverkat av ett aktivt skogsbruk och stora delar av utredningsstråken har nyligen kalavverkats (inom ett till tre år sedan). Även fler avverkningar inom utredningsstråken finns anmälda. Inget sedan tidigare utpekat område med skyddad natur är registrerat inom utredningsstråken. Fågel- och naturvärdesinventering kommer att utföras inför arbetet med det kommande förenklade underlaget eller miljökonsekvensbeskrivningen. Effekterna av de nya ledningarna bedöms bli **begränsade** under anläggningsskedet och **små** under driftskedet.

4.6 Vattenmiljö

Utredningsstråken passerar över Rickleån (SE712464-174705) som är en cirka 15 kilometer lång å av naturlig härkomst i Robertsfors kommun (VISS, 2025a). Rickleån har en måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status på grund av bromerande difenyletrar (PBDE) och kvicksilver och kvicksilverföreningar (Hg). Den befintliga påverkan är avgränsad till främst atmosfärisk deposition.

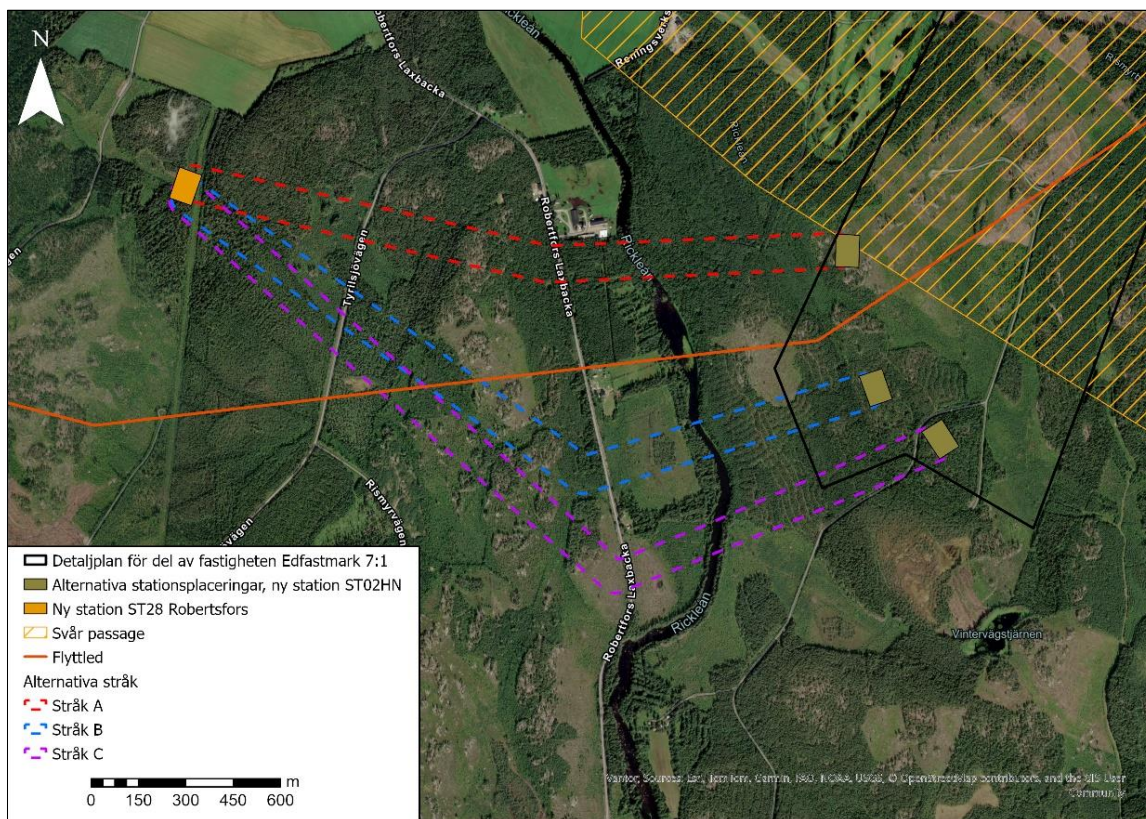
I den västra delen av stråk C finns ett ej namngivet vattendrag som leder till Tyrilssjön (NW712670-174477) (VISS, 2025b). Sjön har en area på tre hektar och huvudavrinningsområde är Rickleån. Tyrilssjön har ingen klassad ekologisk eller kemisk ytvattenstatus.

Samtliga utredningsstråk går igenom sumpskogar, se Figur 9. Om möjligt kommer stolpplacering att ske utanför våtmarksområden.

Inga stolpar kommer att placeras i vattenområde. Under drift- och anläggningsskedet förväntas **inga** effekter på ytvattenförekomster. Om stolpplacering kommer att behöva ske inom våtmarksområden förväntas **tillfälliga** effekter under anläggningsskedet och **inga** under driftskedet.

4.7 Rennäring

Utredningsstråken ligger inom Malå och Grans samebyars vinterbetesområde, men berör inte något utpekat riksintresseområde (Sametinget, 2025). Sträcka B och C går inom strategiska områden för rennäringen, då de går över en flyttled. Sträcka A gränsar även till en svår passage. Påverkan på rennäringen förväntas i huvudsak uppstå under anläggningsarbeten i skogsmarken. Påverkan förväntas vara tidsbegränsad och utgöras av ökad mänsklig närvaro och förhöjda ljudnivåer, samt tillfällig nedsättning av markens värde som betesmark. Påverkan förväntas bli **tillfälligt** negativ under anläggningsskedet om renarna vid detta tillfälle befinner sig i området. Under driftskedet förväntas **begränsade** effekter uppstå på rennäringen då ledningarna till viss del blir ett nytt inslag av infrastruktur i området som kan ge upphov till ett visst betesbortfall och eventuellt påverka renarnas rörelser i området.

Figur 10. Rennäringsverksamhet i anslutning till de alternativa utredningsstråken.

4.8 Friluftsliv och rekreation

Skogen runt Rickleån nyttjas för friluftsliv och rekreation. Längs med Rickleån går en vandringsled, Fiskestigen. Vandringsleden är totalt 31.1 kilometer lång och utgörs av två stigar, Flottarstigen som går från Överklinten till Robertsfors Bruk och Fiskestigen som går vidare söderut genom samtliga utredningsstråk och söderut till naturreservatet Klubben där Rickleån mynnar ut i Bottenviken. Stigarna har flertalet rastplatser med vindskydd, bland annat med ett arkitektritade väderskydd som räknas som en sevärdhet, samt grillplatser, bänkbord och torrtoaletter. Eftersom denna del av Rickleån aldrig har flottrensats bedöms dess miljö vara unik.

Planerade kraftledningarna kommer att gå genom "Rickleån Holmensträckan", som är ett attraktivt område för fiske (iFiske, 2025). Här fiskas vanligtvis abborre, mört, havsöring, harr, lake, öring, lax, braxen, sik, id, stäm och regnbåge.

Utredningsstråken berör inga befintliga skoterleder. Effekter under byggskedet kan vara ianspråktagande av mark, begränsad framkomlighet samt förhöjda ljudnivåer. Effekterna är dock kortvariga och när ledningarna är i drift utgör de inget hinder från att röra sig i området. Ledningarnas effekter för friluftslivet bedöms som **tillfälligt** negativa under anläggningsskedet och **begränsade** under driftskedet.

5. Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan

Avgränsningssamrådet genomförs skriftligen med Länsstyrelsen i Västerbottens län, Robertsfors kommun, övriga berörda myndigheter, organisationer och föreningar, sameby, fastighetsägare, rättighetsinnehavare, samt allmänhet. Efter genomfört samråd kommer Skellefteå Kraft att ansöka om länsstyrelsens beslut huruvida projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej.

Skellefteå Kraft har gjort bedömningen att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundar sig på att de nya ledningarna placeras i ett område som innebär en passage över Norrbottenabanan och Rickleån. Påverkan av de nya ledningarna bedöms främst kunna uppstå på utpekade intressen under anläggningskedet, men med de hänsynsåtgärder som föreslås bedöms den planerade åtgärden inte medföra negativa effekter på intressena och ingen påtaglig skada bedöms uppstå på utpekade riksintressen.

6. Fortsatt arbete

Efter avslutat samråd kommer Skellefteå Kraft att sammanställa alla inkomna yttranden, samt bemötanden av dessa i en samrådsredogörelse. En ansökan om beslut om betydande miljöpåverkan eller ej lämnas därefter in till Länsstyrelsen i Västerbottens län. Utifrån inkomna synpunkter och övriga utredningar tas därefter beslut om vilken ledningssträckning som Skellefteå Kraft ska gå vidare och söka koncession för.

Om de nya ledningarna inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att upprätta ett förenklat underlag för den valda ledningssträckningen och lämna in koncessionsansökan till Energimarknadsinspektionen hösten 2026. Det förenklade underlaget kommer att behandla de sökta ledningarnas direkta och indirekta konsekvenser under anläggning, drift och underhåll och vid behov föreslå lämpliga försiktighetsåtgärder.

Om länsstyrelsen bedömer att ledningarna innebär betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft i stället för ett förenklat underlag genomföra en specifik miljöbedömning (miljökonsekvensbedömning) innan inlämnandet av koncessionsansökan.

Anläggning av ledningarna planeras påbörjas så snart som möjligt efter att koncession erhållits.

7. Referenser

- iFiske. (2025). *Rickleån Holmensträckan*. Hämtat från <https://www.ifiske.se/fiske-ricklean-holmenstrackan.htm>
- Länsstyrelsen. (2025). *EBH-kartan*. Hämtat från https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/lst_ebh_karta/
- Naturvårdsverket. (2023). *Värdebeskrivning - Område av riksintresse för naturvård i Västerbottens län*. Hämtat från <https://geodata.naturvardsverket.se/handlingar/rest/dokument/204124>
- Robertsfors kommun. (2019). *Översiktsplan*. Hämtat från https://www.robertsfors.se/download/18.50a08c45194ca59072f1b77f/1738749596409/Oversiktsplan-antagande-version_Del1.pdf
- Robertsfors kommun. (2025). *Detaljplan för elintensiv verksamhet m.m. Del av Edfastmark 7:1*. Hämtat från <https://www.robertsfors.se/download/18.658a689719a7baffba647a32/1763634386118/Planbeskrivning.pdf>
- Sametinget. (2025). *Kartor över respektive sameby*. Hämtat från <https://sametinget.se/underlag>
- SGU. (2025). *Kartvisare - Sur sulfatjord*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-sur-sulfatjord.html>
- Trafikverket. (2011). *Järnvägsutredning 110 Umeå - Robertsfors*. Hämtat från <https://bransch.trafikverket.se/contentassets/c7281b616566416ab8e3aefe689910ad/s-p/sammanfattning.pdf>
- VISS. (2025a). *Rickleån (Bruksforsen - mynningen i havet)*. Hämtat från <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA51114691>
- VISS. (2025b). *Tyrlssjön*. Hämtat från <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA90927312>